

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Heerlen, 20 december 2023

Vergaderdatum:

Onderwerp

Hemelwaterverordening gemeente Heerlen

Registratienummer:
BWV-23002828

Inleiding/aanleiding

Het klimaat is aan het veranderen en leidt tot meer extremere buien. Het (hemel)watersysteem en de afvalwaterketen moet deze neerslag zo goed als mogelijk kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen op te vangen is.

Agendapunt:

Daarnaast ervaren we ook langere droge perioden. Door deze verdroging ontstaat schade aan natuur, landbouwgewassen, gebouwen en infrastructuur.

Watertakenplan 2020-2024

De raad heeft in 2019 het "Watertakenplan 2020-2024" vastgesteld. In dit plan staat beschreven dat we vanaf 2020 klimaatadaptief handelen en in 2050 klimaatadaptief moeten zijn.

Klimaatadaptief handelen

Klimaatadaptief handelen houdt in dat we bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen het regenwater zo veel mogelijk willen verwerken op de plek daar waar de regen valt (infiltratie) en niet zondermeer afvoeren naar het oppervlaktewater of de riolering. Dit geldt voor de burgers, bedrijven maar ook voor de gemeente.

Hemelwaterverordening

Om invulling te kunnen geven aan het beleid en dit beleid ook daadwerkelijk af te kunnen dwingen is een hemelwaterverordening opgesteld (bijlage 1).

Deze verordening omvat regels hoe binnen een ruimtelijk initiatief omgegaan dient te worden met de verwerking van hemelwater. Hierbij wordt de volgorde hergebruik, infiltratie, bergen en vertraagd afvoeren aangehouden.

Bij het opstellen van de hemelwaterverordening is het VNG-model als uitgangspunt genomen. Aanvullend hierop is ook rekening gehouden met gebiedsspecifieke onderwerpen. Het gaat dan om de mogelijke invloed van infiltratie van hemelwater op de na-ijlende effecten van de mijnbouw. Hierbij is uitgegaan van het adviesrapport: "Na-ijlende effecten steenkoolwinning, onderzoek effecten en advies infiltratie" d.d. 4 oktober 2023. De rapportage is opgenomen in bijlage 2.

Vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt wordt de "Hemelwaterverordening gemeente Heerlen 2023", net als de geldende bestemmingsplannen, van rechtswege onderdeel van het tijdelijke omgevingsplan.

Watertoets

Een watertoets is een instrument waarmee de waterhuishoudkundige belangen worden meegewogen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. De watertoets is sinds 2003 verplicht bij ruimtelijke ingrepen die een significant effect hebben op de waterhuishouding.

Aan de hand van een infiltratieonderzoek en aan de hand van de regels uit de hemelwaterverordening kunnen de afmetingen van een hemelwatervoorziening worden bepaald. Dit te samen vormt de watertoets.

Kader

Programma Duurzaamheid: ambitie klimaatadaptief handelen.
Watertakenplan 2020-2024

Kernthema:

Riool, afval en milieubeheer

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. De "Hemelwaterverordening gemeente Heerlen 2023" vast te stellen;
2. Artikel 7 van de hemelwaterverordening te laten vervallen met ingang van het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Argumenten

1.1: Borging van gemeentelijk hemelwaterbeleid

Om goede invulling te kunnen geven aan de doelstellingen uit het Watertakenplan 2020-2024, om vanaf 2020 klimaatadaptief te handelen en in 2050 klimaatadaptief te zijn, is het noodzakelijk dat het beleid wordt vastgelegd in een hemelwaterverordening. Door het vaststellen van deze verordening is de uitvoering van het hemelwaterbeleid geborgd, nu maar ook bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

2.1 Noodzakelijk aanpassing in verband met inwerkingtreding van de Omgevingswet

Artikel 7 van de hemelwaterverordening regelt dat het college toezichthouders op de naleving van de verordening kan aanwijzen. Deze bevoegdheid ligt in het huidige recht nog bij de raad, maar in de verordening kan uw raad deze bevoegdheid aan het college overdragen. De juridische grondslag van dit artikel 7 van de verordening ligt in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer.

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet wijzigt de grondslag voor de aanwijzing van toezichthouders. Op grond van artikel 18.6 van de Omgevingswet is niet meer de raad, maar het college rechtstreeks bevoegd om toezichthouders voor de naleving van het omgevingsplan aan te wijzen. De hemelwaterverordening wordt onderdeel van het omgevingsplan. Dit betekent dat de bevoegdheid om toezichthouders aan te wijzen voor de naleving van de regels met betrekking tot hemelwater bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet vanzelf bij het college komt te liggen en artikel 7 van de voorliggende

verordening in strijd is met de nieuwe wettelijke regeling en op dat moment dient te vervallen.

Tegenargumenten en risico's

NVT

Kosten en dekking

De verordening is in lijn met ons bestaande beleid.

Communicatie

Na vaststelling van de Hemelwaterverordening 2023 wordt het besluit gepubliceerd. Ook wordt de verordening op Overheid.nl gezet.

Evaluatie

Het watertakenplan loopt 31 december 2024 af. Aan het einde van de looptijd zal een evaluatie worden opgesteld. Indien tussentijds bijsturing noodzakelijk blijkt, zal de evaluatie eerder plaatsvinden.

Planning, procedure en uitvoering

De hemelwaterverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Bijlagen

Bijlage 1: Hemelwaterverordening gemeente Heerlen 2023

Bijlage 2: Na-ijlende effecten steenkoolwinning, onderzoek effecten en advies infiltratie d.d. 4 oktober 2023.

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,
drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

De burgemeester,
drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer BWV-23002828;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever